

ΜΑΘΗΜΑ 15b

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΚΛΑΣΕΙΣ

Γιώργος Διάκος - Full Stack Developer

1. Κλάσεις

1. Γενικά

Μία κλάση:

- Μοντελοποιεί μια ιδέα, ένα πρότυπο, μια κατηγορία οντοτήτων, έναν χαρακτηρισμό.
 - Ασχολούμαστε με το να ορίσουμε «τι είναι» αυτή η κατηγορία οντοτήτων.
 - Προσοχή όμως, ότι αυτή η ιδέα «δεν υπάρχει» στον πραγματικό κόσμο
- Αποτελείται από δεδομένα και συναρτήσεις.
 - Τα δεδομένα καλούνται μέλη της κλάσης.
 - Ορίζουν χαρακτηριστικά της κλάσης.
 - Οι συναρτήσεις λέγονται και μέθοδοι της κλάσης.
 - Ορίζουν τη συμπεριφορά της κλάσης

Ένα αντικείμενο

- Είναι ένα στιγμιότυπο της κλάσης
- Μπορούν να οριστούν οσαδήποτε στιγμιότυπα της κλάσης.
- Είναι κάτι που «υπάρχει» στον πραγματικό κόσμο.

Παράδειγμα 1:

- Ο σκύλος είναι ένα πρότυπο, μια ιδέα.
- Ο Αζόρ, ο σκύλος της Γιάννας, η Λάσι, ο Πίκο είναι αντικείμενα της κλάσης «σκύλος»

Παράδειγμα 2:

- Το τρίγωνο είναι ένα πρότυπο, μια ιδέα.
- Ένα ισόπλευρο τρίγωνο που έχω ζωγραφίσει αυτήν τη στιγμή στο χαρτί μου είναι ένα αντικείμενο της κλάσης «τρίγωνο»

Παράδειγμα 3:

- Ένας μηχανισμός εξόδου της C++ είναι ένα πρότυπο, μια ιδέα.
- Το cout (αντικείμενο εξόδου) είναι ένα αντικείμενο της κλάσης ostream (κλάση εξόδου)
- [Θα το μελετήσουμε σε επόμενο μάθημα]

1. Κλάσεις

2. Ορισμός Κλάσης

- Ορίζουμε μία κλάση με την εξής δήλωση:

```
class class_name {  
  public:  
    // Δημόσιες μεταβλητές και συναρτήσεις  
  private:  
    // Ιδιωτικές μεταβλητές και συναρτήσεις  
};
```

- Μπορούμε να βάλουμε όποιο όνομα κλάσης θέλουμε (class_name)
 - Με αυτήν τη δήλωση, κατασκευάσαμε έναν νέο τύπο δεδομένων
 - Η δήλωση πρέπει να γίνεται πριν από τη main
- Ορίζουμε ένα αντικείμενο της κλάσης με τη δήλωση

```
class_name object_name;
```

- Ένα αντικείμενο είναι πλέον μια μεταβλητή του τύπου δεδομένων που έχει ορίσει η κλάση
 - και έχει αντίστοιχη συμπεριφορά με τις μεταβλητές (π.χ. μπορούμε να ορίσουμε πολλά αντικείμενα με τη δήλωση):

```
class_name object_name1, object_name2;
```

1. Κλάσεις

3. Δημόσια (public) στοιχεία της κλάσης

- Τα δημόσια στοιχεία (μέλη – συναρτήσεις) ενός αντικειμένου της κλάσης είναι ορατά (προσβάσιμα) από οποιοδήποτε μέρος του προγράμματος.
 - Η πρόσβαση σε αυτά, εκτός του αντικειμένου της κλάσης (π.χ. από τη main), γίνεται με την τελεία (.), ως εξής:

```
object.member
```

- Ας δούμε ένα παράδειγμα:

```
class cow
{
    public:
        int weight;
    private:
        int hunger;
};
```

```
int main()
{
    cow molly;
    molly.weight = 500;
    // molly.hunger = 10; // Δεν επιτρέπεται. Είναι ιδιωτική μεταβλητή
}
```

Ολοκληρωμένο το πρόγραμμα είναι στο: CPP2.public.cpp

1. Κλάσεις

4. Ιδιωτικά (private) στοιχεία της κλάσης

- Τα ιδιωτικά στοιχεία (μέλη – συναρτήσεις) της κλάσης είναι ορατά (προσβάσιμα) ΜΟΝΟ από τις μεθόδους ενός αντικειμένου της κλάσης
 - Η πρόσβαση στα μέλη, γίνεται σαν να ήταν τοπικές μεταβλητές.
- Επεκτείνουμε το παράδειγμα μας:

```
class cow
{
public:
    int weight;
    void express ()
    {
        if (hunger>10)
            cout<<"MmmmmmmmmMMMmmM";
    }
    int set_hunger (int h)
    {
        hunger = h;
    }
private:
    int hunger;
};
```

```
int main()
{
    cow molly;
    molly.weight = 500;
    molly.set_hunger(49);
    molly.express();
}
```

Ολοκληρωμένο το πρόγραμμα είναι το:
CPP2.private.cpp

1. Κλάσεις

5. Παράδειγμα (Προδιαγραφές)

- Θα κατασκευάσουμε μία κλάση με όνομα σκύλος.
- Ο σκύλος θα έχει μόνο ένα χαρακτηριστικό, την διάθεσή του, την οποία δεν μπορούμε να την ξέρουμε εκ των προτέρων.
 - άρα θα είναι μια ιδιωτική μεταβλητή.
 - Στην μοντελοποίηση, θα είναι μια ακέραια μεταβλητή η οποία,
 - αν είναι πάνω από 10, είναι σε καλή διάθεση,
 - αν είναι κάτω από 10, είναι σε κακή διάθεση
- Θα ζητάμε από το σκύλο να βγάζει ένα μήνυμα αν είναι σε καλή ή κακή διάθεση.
- Η υλοποίηση αυτών των προδιαγραφών (βλ. δεξιά)

Σημαντικό:

- Σχεδόν πάντα, τα δεδομένα της κλάσης (μεταβλητές) είναι ιδιωτικά μέλη.

```
class dog
{
    public:
        void report_mood()
        {
            if (mood>10)
                cout<<"I am cool";
            else
                cout<<"I am furious";
        }
    private:
        int mood;
};
```

1. Κλάσεις

5. Παράδειγμα (Προδιαγραφές)

- Ο σκύλος θα έχει μία συνάρτηση, δημόσια, με την οποία θα γίνεται η αρχικοποίηση της μεταβλητής της διάθεσής του.
- Επίσης θα έχει μία δημόσια μέθοδο,
 - Με την οποία ο σκύλος θα γαβγίζει!

Παρατήρηση:

- Τις περισσότερες φορές, οι μεταβλητές - μέλη της κλάσης θα χρειάζονται αρχικοποίηση
- Γι' αυτό η C++, ορίζει έναν ειδικό τρόπο αρχικοποίησης, με τις συναρτήσεις constructor (κατασκευαστές)
 - τις οποίες θα μελετήσουμε στη συνέχεια του μαθήματος

```
class dog
{
    public:
        void init(int in_mood)
        {
            mood=in_mood;
        }
        void bark()
        {
            cout<<"woof"<<endl;
        }
        void report_mood()
        {
            if (mood>10)
                cout<<"I am cool";
            else
                cout<<"I am furious";
        }
    private:
        int mood;
};
```


1. Κλάσεις

5. Παράδειγμα (Προδιαγραφές)

- Η main θα αναλάβει το ρόλο του συντονιστή των αντικειμένων.
- Συγκεκριμένα θα υλοποιήσει έναν διάλογο μεταξύ του σκύλου του και του αφεντικού του, ο οποίος θα είναι ο ακόλουθος:

Διάλογος

- Ιδιοκτήτης Πίκο: Πίκο πως είσαι;
- Πίκο: Έχω τα νεύρα μου
- Ιδιοκτήτης: Γαύγισε δύο φορές σε παρακαλώ
- Πίκο: Γαβ, γαβ!

- Σημαντική είναι και η αρχικοποίηση της μεταβλητής μέλους της διάθεσης
 - (Για να έχει τα νεύρα του, θα πρέπει να έχει τιμή < 10)

```
int main()
{
    dog piko;

    piko.init(6);

    cout<<"Piko, how are you today?"<<endl;
    piko.report_mood();
    cout<<endl;

    cout<<"Piko, please bark twice for
           me"<<endl;
    piko.bark();
    piko.bark();

    return 0;
}
```

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα είναι το CPP2.class.cpp

1. Κλάσεις

5. Παράδειγμα (Προδιαγραφές)

Παρατηρήσεις:

- Η μοντελοποίηση των προδιαγραφών στο σκεπτικό των κλάσεων, είναι η πιο δύσκολη και σημαντική δραστηριότητα στη C++
 - Απαιτεί μεγάλη εμπειρία και εφάπτεται στον τομέα της Ανάλυσης Συστημάτων.
- Σημαντικός και ο ρόλος της main ως ο συνδετικός κρίκος μεταξύ των αντικειμένων
 - Είναι συχνά ο μεσάζοντας της επικοινωνίας
 - Αναλαμβάνει το ρόλο:
 - να προετοιμάσει τα αντικείμενα (initialization)
 - να ενεργοποιήσει την επικοινωνία τους
 - Είναι σαν τον σεναριογράφο, ο οποίος χρησιμοποιεί τους ήρωές του (αντικείμενα), για να υλοποιήσει μία ιστορία.

2. Περισσότερα για τις Κλάσεις

1. Ορισμός συναρτήσεων έξω από την κλάση

- **Συνηθίζεται οι μέθοδοι να ορίζονται εκτός της κλάσης**, για δύο λόγους:
 - Είναι «καλύτερο» να έχουμε μόνο τα μέλη (μεταβλητές) και τα πρωτότυπα συναρτήσεων (μέθοδοι) της κλάσης
 - ώστε να έχουμε μια γρήγορη αναφορά, χωρίς να χρειάζεται να σκρολάρουμε σε πολλές γραμμές κώδικα.
 - για να χωρίζουμε (σε μεγάλες κλάσεις) τη δήλωση από την υλοποίηση σε ξεχωριστά αρχεία
 - (θα το δούμε στη συνέχεια του μαθήματος)
- Για να ορίσουμε το σώμα της μεθόδου εκτός της κλάσης:
 - Κρατάμε **μόνο το πρωτότυπο μέσα στη κλάση**
 - Εκτός της κλάσης (μετά τη main) ορίζουμε το σώμα της συνάρτησης:
 - **όπου θα πρέπει να προηγείται μπροστά από το όνομα της συνάρτησης το όνομα της κλάσης, ακολουθούμενο από τον τελεστή ::** (τελεστής επίλυσης εμβέλειας):

```
return_type class_name::method_name(arguments)
```
- Ο **τελεστής επίλυσης εμβέλειας** (resolution scope operator) **::** έχει πολλές χρήσεις κι έχουμε δει ήδη δύο:
 - `χώρος_ονομάτων::αντικείμενο` (π.χ. `std::cout`)
 - `κλάση::συνάρτηση` (π.χ. `dog::bark()`)

2. Περισσότερα για τις Κλάσεις

1. Ορισμός συναρτήσεων έξω από την κλάση

- Ας δούμε την υλοποίηση με τα σώματα συναρτήσεων έξω από την κλάση:

```
#include <iostream>
using namespace std;

class dog
{
    public:
        void init(int in_mood);
        void bark();
        void report_mood();
    private:
        int mood;
};

int main()
{
    ....
}
```

```
void dog::init(int in_mood)
{
    mood=in_mood;
}
void dog::bark()
{
    cout<<"woof!"<<endl;
}
void dog::report_mood()
{
    if (mood>10)
        cout<<"I am cool";
    else
        cout<<"I am furious";
}
```

Ολοκληρωμένο το πρόγραμμα είναι στο: CPP2.class_methods.cpp

2. Περισσότερα για τις Κλάσεις

2. Παρουσίαση Ιδιωτικών – Δημόσιων Μέλων μιας κλάσης

- Είδαμε ότι ο τρόπος που παρουσιάζουμε τα μέλη και τις μεθόδους
 - Είναι γράφοντας πρώτα τα δημόσια μέλη-μεθόδους και έπειτα τα ιδιωτικά μέλη-μεθόδους

```
class X {  
    public:  
    ...  
    private:  
    ...  
};
```

- Ωστόσο αυτό είναι «μεθοδολογικό», συνηθίζεται από αρκετούς προγραμματιστές.
- Θα μπορούσαμε να εναλλάσσουμε τα μέλη από ιδιωτικά σε δημόσια, αναλόγως με τις ορέξεις μας:

```
class X {  
    public:  
    ...  
    private:  
    ...  
    public:  
    ....  
};
```

- Ωστόσο αυτό δεν συνηθίζεται και είναι αντιαισθητικό.

2. Περισσότερα για τις Κλάσεις

2. Παρουσίαση Ιδιωτικών – Δημόσιων Μέλων μιας κλάσης

- Ένας συνηθισμένος τρόπος γραφής των κλάσεων είναι και ο ακόλουθος:

```
class X {  
    ... <- Ότι γράψουμε εδώ είναι private  
    public:  
    ...  
};
```

- Εδώ τα αρχικά μέλη-μέθοδοι που γράφουμε αμέσως μετά το άγκιστρο, χωρίς να έχουμε ορίσει την πρόσβαση, ορίζονται από τη γλώσσα να είναι ιδιωτικά.

- Στα πλαίσια αυτών των σημειώσεων, έχει επιλεγεί ο 1^{ος} τρόπος που αναφέραμε.

2. Περισσότερα για τις Κλάσεις

3. Χωρισμός σε αρχεία

- Η συνηθισμένη πολιτική για μεγάλα projects είναι η εξής:
 - Η δήλωση της κλάσης γίνεται σε ένα αρχείο με προέκταση .h (π.χ. class.h)
 - Τα σώματα των συναρτήσεων γίνονται σε ένα αρχείο με προέκταση .cpp (π.χ. class.cpp)
 - Το αρχείο αυτό κάνει `#include` τη δήλωση της κλάσης με διπλά εισαγωγικά:
 - Το αρχείο αυτό μπορεί να μεταγλωττιστεί, ώστε να παραχθεί ένα ενδιάμεσο αρχείο (π.χ. class.o) (αντικειμενικό αρχείο)
- Η main βρίσκεται σε ξεχωριστό αρχείο, το οποίο περιέχει την ενσωμάτωση της «βιβλιοθήκης» της κλάσης που έχουμε κατασκευάσει.

```
#include "class.h"
```

- Σχηματικά (για δύο κλάσεις):

class1.h

Ορισμός της
κλάσης 1

class2.h

Ορισμός της
κλάσης 2

class1.cpp

```
#include "class1.h"
```

Σώματα των μεθόδων

class2.cpp

```
#include "class2.h"
```

Σώματα των μεθόδων

main.cpp

```
#include "class1.h"  
#include "class2.h"
```

Συνάρτηση main

2. Περισσότερα για τις Κλάσεις

3. Χωρισμός σε αρχεία

- Ας δούμε τον χωρισμό σε αρχεία στο παράδειγμα μας:

```
/* dog.h */
```

```
class dog
```

```
{
```

```
    public:
```

```
        void init(int in_mood);
```

```
        void bark();
```

```
        void report_mood();
```

```
    private:
```

```
        int mood;
```

```
};
```

```
/* dog.cpp */
```

```
#include <iostream>
```

```
#include "dog.h"
```

```
using namespace std;
```

```
void dog::init(int in_mood)
```

```
{
```

```
    mood=in_mood;
```

```
}
```

```
void dog::bark()
```

```
{
```

```
    cout<<"woof!"<<endl;
```

```
}
```

```
void dog::report_mood()
```

```
{
```

```
    if (mood>10)
```

```
        cout<<"I am cool";
```

```
    else
```

```
        cout<<"I am furious";
```

```
}
```

```
/* main.cpp */
```

```
#include <iostream>
```

```
#include "dog.h"
```

```
using namespace std;
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    dog piko;
```

```
    piko.init(6);
```

```
    cout<<"Piko, how are you  
            today?"<<endl;
```

```
    piko.report_mood();
```

```
    cout<<endl;
```

```
    cout<<"Piko, please bark  
            twice for me"<<endl;
```

```
    piko.bark();
```

```
    piko.bark();
```

```
    return 0;
```


3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

1. Γενικά

Σχεδόν σε κάθε κλάση θα ορίζουμε 3 οικογένειες μεθόδων που κάνουν συνηθισμένες εργασίες

- Ο **κατασκευαστής** (constructor)
 - Έχει το ρόλο του να αρχικοποιήσει τα μέλη της κλάσης.
 - Έχει ειδικό συντακτικό, το οποίο ορίζεται από τη C++
 - Καλείται αυτόματα.
- Ο **καταστροφέας** (destructor)
 - Κάνει ενέργειες όταν ένα αντικείμενο καταστρέφεται
 - Έχει ειδικό συντακτικό, το οποίο ορίζεται από τη C++
 - Καλείται αυτόματα.
- Οι **ελεγκτές πρόσβασης** (accessors)
 - Ελέγχουν την πρόσβαση στα δεδομένα – μέλη της κλάσης
 - Καλούνται από τον προγραμματιστή.

- Παρατήρηση: Υπάρχει και ο constructor αντιγράφου (copy constructor)
 - που επίσης καλείται αυτόματα και έχει ειδικό συντακτικό.
 - και θα τον μελετήσουμε σε επόμενο μάθημα.

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

2. Κατασκευαστής (constructor)

- Ο **κατασκευαστής (constructor)** είναι δημόσια μέθοδος μιας κλάσης, η οποία:
 - καλείται αυτόματα όταν κατασκευάζεται ένα αντικείμενο της κλάσης.
- Η δήλωση του κατασκευαστή γίνεται στο δημόσιο μέρος της κλάσης.
- Προσοχή:
 - Έχει **υποχρεωτικά ίδιο όνομα με την κλάση** (με αυτόν τον τρόπο ορίζεται ότι είναι κατασκευαστής) και **δεν έχει τύπο επιστροφής** (δεν επιστρέφει τίποτα)
 - Μπορούμε να έχουμε **πολλούς κατασκευαστές** στην ίδια κλάση με υπερφόρτωσή του (constructor overloading)
 - **Ο ρόλος του είναι να αρχικοποιήσει** όσα μέλη (μεταβλητές) απαιτείται από την σχεδιάσή μας.
- Η δήλωση του πρωτοτύπου θα γίνεται ως:

```
class_name(arguments);
```

- Η δήλωση του σώματος θα γίνεται ως:

```
class_name::class_name(arguments);
```

- Ο constructor πιθανότατα θα υπάρχει σε κάθε κλάση που θα φτιάξουμε στα επόμενα μαθήματα

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

2. Κατασκευαστής (constructor)

- Διορθώνουμε τον ορισμό της κλάσης “σκύλος” ώστε να έχει constructor.

```
/* constructor.cpp */

#include <iostream>
using namespace std;

class dog
{
public:
    dog(int in_mood);
    void bark();
    void report_mood();
private:
    int mood;
};
```

```
dog::dog(int in_mood)
{
    mood=in_mood;
}

void dog::bark()
{
    cout<<"woof!"<<endl;
}

void dog::report_mood()
{
    if (mood>10)
        cout<<"I am cool";
    else
        cout<<"I am furious";
}
```

```
int main()
{
    dog piko(6);
    cout<<"Piko, how are you  
        today?"<<endl;
    piko.report_mood();
    cout<<endl;

    cout<<"Piko, please bark  
        twice for me"<<endl;
    piko.bark();
    piko.bark();
    return 0;
}
```

- Παρατηρούμε ότι κατά τη δήλωση του αντικειμένου, βάζουμε τα ορίσματα του constructor.
- Μπορούμε να ορίσουμε και constructor χωρίς ορίσματα,
 - Θα καλείται κατά τη δήλωση του αντικειμένου (δεν απαιτεί παρενθέσεις)

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

3. Καταστροφείας (destructor)

- Ο **καταστροφείας (destructor)** είναι δημόσια μέθοδος μιας κλάσης, η οποία:
 - καλείται αυτόματα όταν καταστρέφεται ένα αντικείμενο της κλάσης.
- Η δήλωση του καταστροφεία γίνεται στο δημόσιο μέρος της κλάσης.
- Προσοχή:
 - Έχει **υποχρεωτικά ίδιο όνομα με την κλάση που μπροστά έχει περισπωμένη ~** (με αυτόν τον τρόπο ορίζεται ότι είναι καταστροφείας), **δεν έχει τύπο επιστροφής** (δεν επιστρέφει τίποτα) και **δεν παίρνει ορίσματα**.
 - Κάθε κλάση μπορεί να έχει **το πολύ έναν καταστροφεία**
 - **Ο ρόλος του είναι να μεριμνήσει** για ενέργειες που πρέπει να γίνουν πριν το αντικείμενο καταστραφεί
 - Η συχνότερη ενέργεια είναι να απελευθερώσει μνήμη που έχουμε δεσμεύσει δυναμικά (θα το δούμε σε επόμενο μάθημα)
- Η δήλωση του πρωτοτύπου θα γίνεται ως:

```
~class_name();
```

- Η δήλωση του σώματος θα γίνεται ως:

```
class_name::~~class_name();
```

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

3. Καταστροφείας (destructor)

- Προσθέτουμε και έναν (διακοσμητικό) καταστροφεία στην κλάση μας

```
/* destructor.cpp */

#include <iostream>
using namespace std;

class dog
{
public:
    dog(int in_mood);
    ~dog();
    void bark();
    void report_mood();
private:
    int mood;
};
```

```
dog::dog(int in_mood)
{
    mood=in_mood;
}
dog::~dog()
{
    cout<<"I will be waiting...!";
}
void dog::bark()
{
    cout<<"woof!"<<endl;
}
void dog::report_mood()
{
    if (mood>10)
        cout<<"I am cool";
    else
        cout<<"I am furious";
}
```

```
int main()
{
    dog piko(6);
    cout<<"Piko, how are you
           today?"<<endl;
    piko.report_mood();
    cout<<endl;

    cout<<"Piko, please bark
           twice for me"<<endl;
    piko.bark();
    piko.bark();
    return 0;
}
```

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

3. Καταστροφέας (destructor)

- Μία τοπική μεταβλητή (όπως το αντικείμενο που έχουμε στο πρόγραμμά μας):
 - Δεσμεύει χώρο μνήμης κατά τη δήλωση της
 - Αποδεσμεύει τον χώρο μνήμης της, όταν ολοκληρώνεται η συνάρτηση στην οποία έχει δηλωθεί.
- Έτσι ο destructor, στο παράδειγμα μας, θα κληθεί όταν ολοκληρώνεται η συνάρτηση main.

```
Piko, how are you today?  
I am furious  
Piko, please bark twice for me  
woof!  
woof!  
I will be waiting...!
```

Περισσότερα για το χρόνο ζωής των αντικειμένων, θα δούμε αναλυτικά σε επόμενο μάθημα.

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

4. Accessors (setters – getters)

- Οι **accessors** (ελεγκτές πρόσβασης στα μέλη της κλάσης):
 - είναι μια **προγραμματιστική πρακτική**, που λέει ότι όλα τα μέλη (μεταβλητές) της κλάσης πρέπει να είναι ιδιωτικά.
 - Αν θέλουμε να αλλάζουμε την τιμή ενός μέλους, θα ορίζουμε μία συνάρτηση που:
 - θα είναι δημόσια,
 - θα παίρνει ως όρισμα τη νέα τιμή, και θα αλλάζει την τιμή του μέλους.
 - θα έχει την εξής μορφή (αν το μέλος π.χ. ονομάζεται x και είναι ακέραιος):

```
void set_x (int new_x) {  
    x = new_x;  
}
```

- Η συνάρτηση αυτή θα λέγεται **setter**.
- Αν θέλουμε να παίρνουμε την τιμή ενός μέλους, θα ορίζουμε μία συνάρτηση που:
 - θα είναι δημόσια και θα επιστρέφει την τιμή.

```
int get_x () const {  
    return x;  
}
```

- Η συνάρτηση αυτή θα λέγεται **getter**.

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

4. Accessors (setters – getters)

- Επεκτείνουμε την κλάση «σκύλος» με τους accessors της μεταβλητής mood:

```
#include <iostream>
using namespace std;

class dog
{
public:
    dog(int in_mood);
    ~dog();
    void set_mood(int in_mood);
    int get_mood() const;
    void bark();
    void report_mood();
private:
    int mood;
};
```

```
int main() {
    ...
}

...
void dog::set_mood(int in_mood)
{
    mood = in_mood;
}
int dog::get_mood() const
{
    return mood;
}
...
```

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

4. Accessors (setters – getters)

- Οι accessors θεωρούνται απαραίτητη προγραμματιστική πρακτική, διότι:
 - Δεν επιτρέπεται στον πελάτη της κλάσης να έχει πρόσβαση στα πραγματικά δεδομένα.
 - Συνεπώς αυξάνει την προληπτικότητα απέναντι σε κάποια λάθος χρήση.
 - Δίνει τη δυνατότητα στον προγραμματιστή της κλάσης,
 - να αλλάξει την υλοποίηση της κλάσης,
 - χωρίς να επηρεαστεί ο κώδικας που ήδη έχει γραφεί και χρησιμοποιεί την κλάση.

3. Ειδικές Μέθοδοι Κλάσεων

4. Accessors (setters – getters) (1. Μέθοδοι const)

- Παρατηρήστε ότι ο getter της κλάσης έχει τη λέξη κλειδί **const** να ακολουθεί τη δήλωσή της
 - Με τον τρόπο αυτό ορίζουμε ότι **η μέθοδος δεν έχει δικαίωμα να επηρεάσει τα μέλη της κλάσης.**
 - Θεωρείται ότι είναι καλή προγραμματιστική πρακτική να ορίζουμε μία μέθοδο ως const
 - όταν γνωρίζουμε ότι δεν πρέπει να επηρεάσει τα μέλη της κλάσης,
 - σαν μία ακόμη ασφαλιστική δικλείδα απέναντι σε προγραμματιστικά λάθη που μπορεί να προκύψουν.
- Η λέξη-κλειδί const:
 - πρέπει να ακολουθεί τόσο τη δήλωση του πρωτοτύπου της μεθόδου
 - όσο και τη δήλωση του σώματος της μεθόδου

Άσκηση 1: Κλάση με πολλαπλούς constructors

Κατασκευάστε ένα πρόγραμμα, το οποίο να υλοποιεί μια κλάση με όνομα `dummy` η οποία:

- Να έχει μια ακέραια μεταβλητή ως ιδιωτικό μέλος με όνομα `x`.
- Να έχει δύο κατασκευαστές:
 - έναν χωρίς ορίσματα, που να αρχικοποιεί τη μεταβλητή `x` σε 0.
 - έναν με όρισμα την τιμή που θα πάρει η μεταβλητή `x`
- Να έχει `accessors`
- Να έχει `destructor`
 - Με ένα απλό ενημερωτικό μήνυμα, ότι καταστρέφεται το αντικείμενο με την τιμή που έχει η μεταβλητή `x`.

Και μία συνάρτηση `main` η οποία

- Να δηλώνει δύο αντικείμενα `dummy`
 - Το ένα να αρχικοποιεί την μεταβλητή `x` σε 10 (μέσω του `constructor`)
 - Το άλλο να μην αρχικοποιεί τη μεταβλητή `x`

Άσκηση 2: Κλάση Σημείο

Ορίστε μία κλάση που να απεικονίζει ένα σημείο του επιπέδου

- Θα έχει ως μέλη τις συντεταγμένες του x , y (πραγματικές)
- Θα έχει constructor χωρίς ορίσματα που θα αρχικοποιεί το σημείο στο $(0,0)$
- Θα έχει constructor με ορίσματα τις συντεταγμένες του νέου σημείου
- Θα έχει accessors
- Θα έχει μια δημόσια συνάρτηση εκτύπωσης που θα τυπώνει τις συντεταγμένες στη μορφή (x,y)

Ορίστε και μία συνάρτηση `main`

- Η οποία θα δημιουργεί 3 σημεία της αρεσκείας σας.
- Θα τα τυπώνει στην οθόνη.

Άσκηση 3: Μία κλάση για αποθήκευση ατόμου

Ο Μάγος Gandalf

- έχει ηλικία 2019 ετών (να γίνεται η αρχικοποίηση μέσω constructor)
- το μούσι του είναι χρώμα γκρι (συμβολοσειρά, να αρχικοποιείται μέσω constructor)
- έχει έναν δείκτη μαγείας (να αρχικοποιείται στο 100 μέσω constructor και να έχει accessors)
- Μπορεί να κάνει τα εξής ξόρκια:
 - Fireball Spell (κοστίζει 30 πόντους μαγείας)
 - Lightning Spell (κοστίζει 90 πόντους μαγείας)
- Μπορεί να περιμένει (wait), προσθέτοντας 10 πόντους μαγείας στον δείκτη του

Υλοποιήστε ένα σενάριο στο οποίο ο Gandalf

- Κάνει ένα fireball spell
- Περιμένει
- Κάνει ένα lightning spell
- Περιμένει
- Περιμένει
- Κάνει ένα fireball spell

Σε κάθε βήμα του σεναρίου να τυπώνεται στην οθόνη

- Ένα μήνυμα με το τι κάνει ο Gandalf
- Η τιμή του μετρητή μαγείας του

ΤΕΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΚΛΑΣΕΙΣ

Γιώργος Διάκος - Full Stack Developer